FÖRSLAG TILL BESLUT

Region Stockholm

REGIONFULLMÄKTIGE 2020-05-05

Vänsterpartiet

Ärende nr 20
RK 2020-0041

Revisionsberättelser och granskningsrapporter för regionstyrelsen, övriga nämnder, bolag m.m. och för Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtäljes verksamhet år 2019 samt ansvarsprövning

Vänsterpartiet föreslår regionfullmäktige besluta

Att inte bevilja ansvarsfrihet för regionstyrelsen för bristande styrning och ledning och för att inte gett förutsättningarna för regionens sjukvårdsproducerande bolag att hålla budget och nå verksamhetsmål

Att inte bevilja ansvarsfrihet för styrelsen för Karolinska sjukhuset för bristande ekonomisk styrning och brister i att nå verksamhetsmål

Att bevilja ansvarsfrihet för övriga nämnder och styrelser i revisorsgrupperna I – III samt för förbundsdirektionen för Kommunalförbundet sjukvård och Omsorg i Norrtälje för verksamheten 2019

Att uppdra åt regionens ombud att vid respektive bolagsstämma rösta för att styrelsen och verkställande direktören beviljas ansvarsfrihet för 2019 års verksamhet.

Revisionens granskning av nämnder och styrelser 2019 visar att flertalet verksamheter i huvudsak har bedrivits enligt fullmäktiges mål och uppdrag. Fullmäktiges mål om en ekonomi i balans har uppnåtts i sin helhet. Revisionen anser att det fortsatt finns svårigheter att mäta och därmed bedöma måluppfyllelsen för flera av de övergripande målen eftersom valda indikatorer endast mäter en del av målet. Avvikelser gäller Danderyds Sjukhus AB och Södersjukhuset AB där det ekonomiska och verksamhetsmässiga resultatet bedöms som inte helt tillfredsställande. Styrelserna har inte uppnått fullmäktiges mål om en ekonomi i balans. För Karolinska universitetssjukhuset bedömer revisorerna det ekonomiska och verksamhetsmässiga resultatet som otillfredsställande. De besparingsåtgärder nämnden har beslutat om för 2019 har varit otillräckliga och revisionen bedömer att den ekonomiska analysen behöver förbättras.

Revisionen bedömer även att förutsättningarna för att sjukhusen ska kunna bedriva vård enligt avtal och med en ekonomi i balans ur flera perspektiv är oklara. Det innebär för oss i

Vänsterpartiet att regionstyrelsen gett sjukhusen helt omöjliga förutsättningar genom nuvarande sjukhusavtal. Avtalen tvingar fram varsel och besparingar samtidigt som sjukhusen ska generera mer vård. För oss är det en obegriplig ekvation. Regionstyrelsen har ingen förankring eller legitimitet i sin styrning över regionens sjukvård genom att sjukhusens får helt orimliga förutsättningar för sina uppdrag. Vi menar att regionstyrelsen inte gett sjukhusens förutsättningar och ekonomiska ramar för att klara att nå varken ekonomiska eller verksamhetsmässiga mål.

Regionstyrelsen har ansvar för att bland annat tydliggöra förutsättningarna för ekonomistyrningen på kort och lång sikt. Regionstyrelsen och dess arbets- och personalutskottet har under 2019 uppmanat nämnder och bolag som prognostiserar underskott att skyndsamt vidta erforderliga åtgärder för en ekonomi i balans.
Trots detta har avvikelsen mot fullmäktiges resultatkrav för framförallt Karolinska universitetssjukhusets fortsatt att öka och utfallet för sjukhuset innebär en negativ avvikelse på 1,6 miljarder kronor. Karolinska har dessutom inte uppnått fullmäktiges övergripande mål för vård i rätt tid och säker vård. Vistelsetiderna för äldre patienter på akutmottagning har ökat liksom antalet barn som övernattar på akuten i Solna. Antalet har ökat kontinuerligt under hela omställningsperioden. Målen för flera av kvalitetsindikatorerna nås inte. Färre öppenvårdsbesök och slutenvårdstillfällen har producerats jämfört med budget. Det genomsnittliga antalet disponibla vårdplatser har minskat något jämfört med föregående år och antalet överbeläggningar av patienter har ökat. Antalet helårsarbetande har minskat. Bristen på viss kompetens kvarstår och inhyrningen av personal har ökat. Revisionen bedömer även att Karolinskas interna kontroll vid inköp av konsulttjänster ännu inte är helt tillräcklig. Med tanke på debatten om användandet av konsulter på Nya Karolinska sjukhuset och majoritetens löften att dessa minskats och är under kontroll är detta allvarligt.

För hälso- och sjukvårdsnämnden anser revisionen att nämnden behöver stärka ekonomistyrningen. Det gäller t.ex. kostnader för utomlänsvården och styrning av produktivitet och effektivitet i regionens hälso- och sjukvård. Revisionen bedömer även att förutsättningarna för att sjukhusen ska kunna bedriva vård enligt avtal och med en ekonomi i balans ur flera perspektiv är oklara. Vidare bedömer revisionen att hälso- och sjukvårdsnämnden behöver skapa en tydlig struktur för den övergripande styrningen av hälso- och sjukvården och stärka systemperspektivet i syfte att säkerställa en effektiv vårdstruktur i enlighet med Framtidsplanens mål. Vidare kan revisionen konstatera att utvecklingsarbetet på inköpsområdet har avstannat. Ingen av revisionens tidigare rekommendationer på området har tyvärr åtgärdats.

För hälso- och sjukvårdsnämnden, vårdens kunskapsstyrningsnämnd, Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO), Landstingshuset i Stockholm AB, färdtjänstnämnden, fastighets- och servicenämnden bedömer revisionen att den interna styrningen och kontrollen inte är helt tillräcklig. Revisionen bedömer att de tre för mandatperioden nya nämnderna vårdens kunskapsstyrningsnämnd, färdtjänstnämnden och fastighets- och servicenämnden behöver stärka kontrollen över den verksamhet som andra nämnder bedriver på nämndernas uppdrag. Detta för att säkerställa att respektive nämnd lever upp till det ansvar som nämnder har enligt kommunallagen.

Det vilar ett tungt ansvar på regionstyrelsen att 8 av 11 nämnder har otillräcklig styrning och kontroll. Det visar också hur svårt det är att styra med en beställar-utförarmodell som vi i Vänsterpartiet ofta kritiserat. Kritiken från revisorerna om brist på styrning och kontroll återkommer i årsredovisning efter årsredovisning, revisionsrapport efter revisionsrapport.

Men mycket lite händer. Revisorerna konstaterar till och med att mycket av problemen förvärrats. Är det acceptabelt för regionstyrelsen att inte ta till sig så substantiell kritik år efter år?

Revisionen bedömer att åtgärder fortsatt behöver vidtas för att säkerställa att styrelsen för Landstingshuset i Stockholm AB tar ett aktivt ansvar i styrning och uppföljning av regionens bolag. Det gäller bland annat ansvaret för att utveckla ägardirektiven med mål och strategisk inriktning för respektive bolag samt att förtydliga ägarrepresentanternas uppdrag och roll.

Revisionen konstaterar att det fortsatt finns oklarheter kring hur trafiknämnden tar ansvar för den långsiktiga strategiska styrningen av verksamheten, inklusive den långsiktiga ekonomiska utvecklingen. Revisionen bedömer att nämnden inte säkerställt att fullmäktige får en heltäckande bild av tillkommande investeringsbehov och att det är av vikt att nämnden säkerställer styrning och uppföljning av infrastruktursatsningarna.

Sammantaget visar genomgången av revisionsberättelserna att en rad åtgärder behövs för att komma tillrätta med brister som nu finns. Det är brister som Vänsterpartiet pekat på i olika sammanhang och som kunnat åtgärdas om våra förslag i budget bifallits.

Vänsterpartiet i Region Stockholm bekräftar och stödjer revisorernas bedömningar om kritik över Regions Stockholms styrning och ledning. Vi menar att det ytterst är en politisk fråga att politiken måste ge förutsättningar för regionens verksamheter att hålla budget och utföra den verksamhet som de åläggs.

Vänsterpartiets slutsats blir, efter vi följt samtliga verksamheter under det gångna året och tagit del av revisionsberättelserna, att bristerna är så allvarliga att ansvarsfrihet ej bör beviljas för regionstyrelsen och för styrelsen av Karolinska sjukhuset.